

Akademik Değerlendirme Ürünleri: InCites ve SciVal

Academic Evaluation Products: InCites and SciVal

Cem Özel*, Burcu Ersoy**, Oya Arus***

Öz

Üniversiteler, bilimsel çalışmalarının değerlendirilmesinde çok fazla emek ve zaman harcamaktadırlar. Bu süreçte akademik değerlendirme ürünleri olan, InCites ve SciVal'dan sıklıkla yararlanılmaktadır. Bu çalışmada, bu iki ürün hakkında genel bilgiler vermek amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Akademik değerlendirme ürünleri; bibliyometri; InCites; SciVal; Scopus; Web of Science; WoS.

Abstract

Universities spend a lot of effort and time evaluating their scientific studies. In this process, they frequently benefit from InCites and SciVal, which are academic evaluation products. This study aims to give general information about these two products.

Keywords: Academic evaluation products; bibliometrics; InCites; SciVal; Scopus; Web of Science; WoS.

Giriş

Akademik değerlendirme ürünleri; araştırmacıların, kurumların, ülkelerin, dergilerin, araştırma alanlarının, fon sağlayıcıların kısacası araştırmaya konu olan her husus hakkında, gerek mikro, gerek makro düzeyde çıkarımlarda bulunulmasına yardımcı olan ürünlerdir. Bu çalışmada esas alınacak olunan ürünler Web of Science verilerinden beslenen, InCites ve Scopus verilerinden beslenen, SciVal'dır.

Bu iki ürün pek çok amaç için kullanılabilir. Genel olarak aşağıdaki sorulara cevap vermektedirler:

- Bir kişinin, kurumun ya da ülkenin yayın performansı nedir?

* Kullanıcı Hizmetleri Yöneticisi, Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi. E-posta: cem.ozel@sabanciuniv.edu
User Services Manager, Sabanci University Information Center, Turkey

** Kataloqlama ve Araştırma Veritabanı Sorumlusu, Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi.
E-posta: burcu.ersoy@sabanciuniv.edu

Cataloging and Research Database Specialist, Sabanci University Information Center, Turkey

*** Koleksiyon ve Bilgi Erişim Sistemleri Yöneticisi, Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi.
E-posta: oya.arus@sabanciuniv.edu

Collection and Information Access Systems Manager, Sabanci University Information Center, Turkey

Geliş Tarihi - Received: 29.05.2020

Kabul Tarihi - Accepted: 17.06.2020

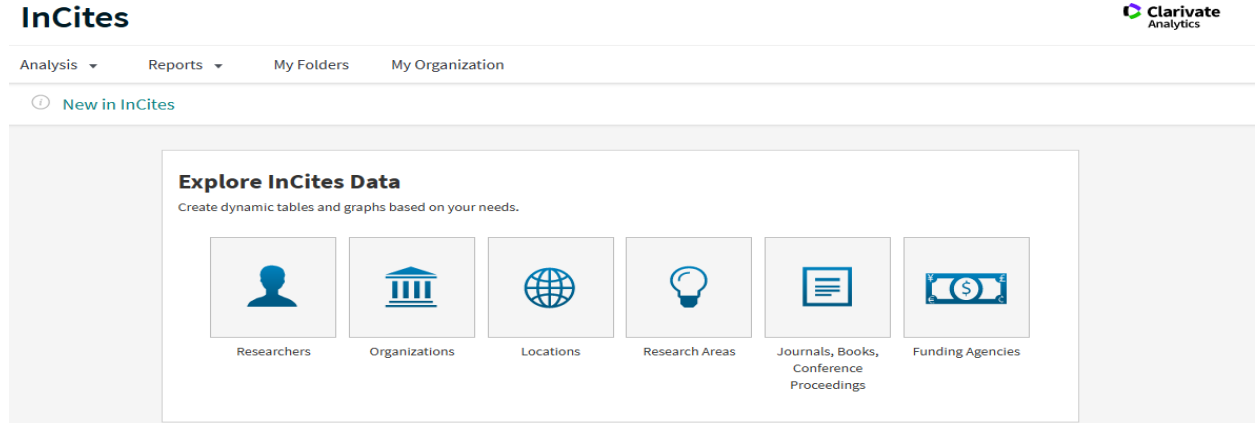
- Dünyada en çok yayın yapılan konu başlıkları hangileridir?
- En çok yayın üretilen dergiler hangileridir?
- Ülkenizde hangi kurumlar, hangi alanda, ne kadar yayın üretmişlerdir?
- Çalıştığınız kurumlar yurt içi ve yurt dışı hangi kurumlarla ortak yayın yapmışlardır?
- Henüz ortak yayın yapılmayan kişi, kurum ya da ülkeler hangileridir?
- %10'luk dergilerde yayın yapan araştırmacılar kimlerdir?
- Çalıştığınız alanla ilgili hangi kurumlardan fon sağlanılabilir?
- Aynı konu başlığı üzerinde çalışan kişilerin, kurumların ve ülkelerin karşılaştırmalı bir çalışmasına nasıl ulaşılır?
- En çok kimler açık erişimli dergilerde yayın yapmıştır?

Yukarıdaki soruları, daha da çoğaltmak, zorlaştırmak ve çetrefilleştirmek olasıdır.

Akademik değerlendirme ürünlerini bu konuya ilgi duyan; kişiler, kurumlar, fon sağlayıcılar ya da ülkeler kullanabilmektedir. Kişiler, mikro düzeyde, kendi yayınlarını ya da iş birliği yapabilecekleri diğer araştırmacıları bulmada kullanabilmektedir. Makro düzeyde ise üniversiteler; kendi kurumlarının durumunu, öğretim üyelerinin performansını, hangi yönde araştırma yaptıklarını, belirli bir bölüm için bünyelerine katmak istedikleri araştırmacıların performansını izlemede kullanabilmektedir. Fon sağlayıcılar, yatırım yapacağı araştırmacıları, kurumları ya da araştırma konularını bulabilmektedir. Ülkeler ise bilim politikalarını belirlemede bu ürünlerden yararlanabilmektedir. Bu aşamadan sonra bu iki ürünün en çok kullanılan modülleri ile ilgili bilgiler verilecektir.

InCites'in Özellikleri

Akademik değerlendirme ürünlerinden InCites, Web of Science'in verilerini kullanarak bilim dünyasını değerlendirme yoluna gitmiştir.

Şekil 1. InCites'ta yer alan altı sekmenin görünümü.

Genel olarak bakıldığında “analiz” kısmında, Şekil 1’de de görüldüğü üzere, 6 ana başlık üzerinden; “araştırmacılar”ın, “kurumlar”ın, “bölgeler”in, “araştırma alanları”nın, “dergilerin, kitapların, konferans bildirimleri”nin ve “fon sağlayıcılar”ın verileri bulunabilmektedir. Bu verilere

ulaşırken her bir alanda ortak görülen özellikler bulunmaktadır. Bu özellikler, ilk alandaki “araştırmacılar” bölümünde detaylandırılmış olup, diğer alanlara da uygulanabilir özellik taşımaktadırlar. Örneğin; araştırma sonuçlarının hangi kritere göre sıralanacağı, verilerin çeşitli grafiklerle gösterilebileceği ya da karşılaştırmaların nasıl yapılacağı, “Araştırmacılar” başlığı üzerinden detaylandırılmıştır.

Araştırmacılar

“Araştırmacılar” alanına girildiğinde, henüz arama kutucuklarının herhangi birine aranacak öge yazılmadan önce, WoS’ta indeksli yayını olan dünyadaki bütün araştırmacıların ürettiği yayın sayıları, almış oldukları atıf sayıları vs. görülebilir. Şekil 2’de görüldüğü üzere, ilk listede isim benzerliğinden dolayı çok yüksek sayılarla karşılaşılmaktadır. “Research ID” vb. bilgilerle tarandığında gerçek sayılara ulaşılabilir.

	Name	Rank	Affiliation	Web of Science Documents	% Docs Cited	Times Cited	Categori Normaliz Cite İmpac
☐	[Anonymous]	1	n/a	846,394	1.34%	158,453	0.05
☐	Suzuki, T	2	n/a	15,872	79.91%	340,513	0.87
☐	Tanaka, K	3	n/a	13,230	79.83%	327,034	0.93
☐	Wang, Y	4	n/a	13,107	72.8%	409,359	1.31
☐	Suzuki, K	5	n/a	12,247	78.75%	293,431	0.9
☐	Wang, J	6	n/a	12,194	72.96%	421,516	1.31

Şekil 2. InCites’te “Araştırmacılar” sekmesinin sorgulama sonrasındaki görünümü

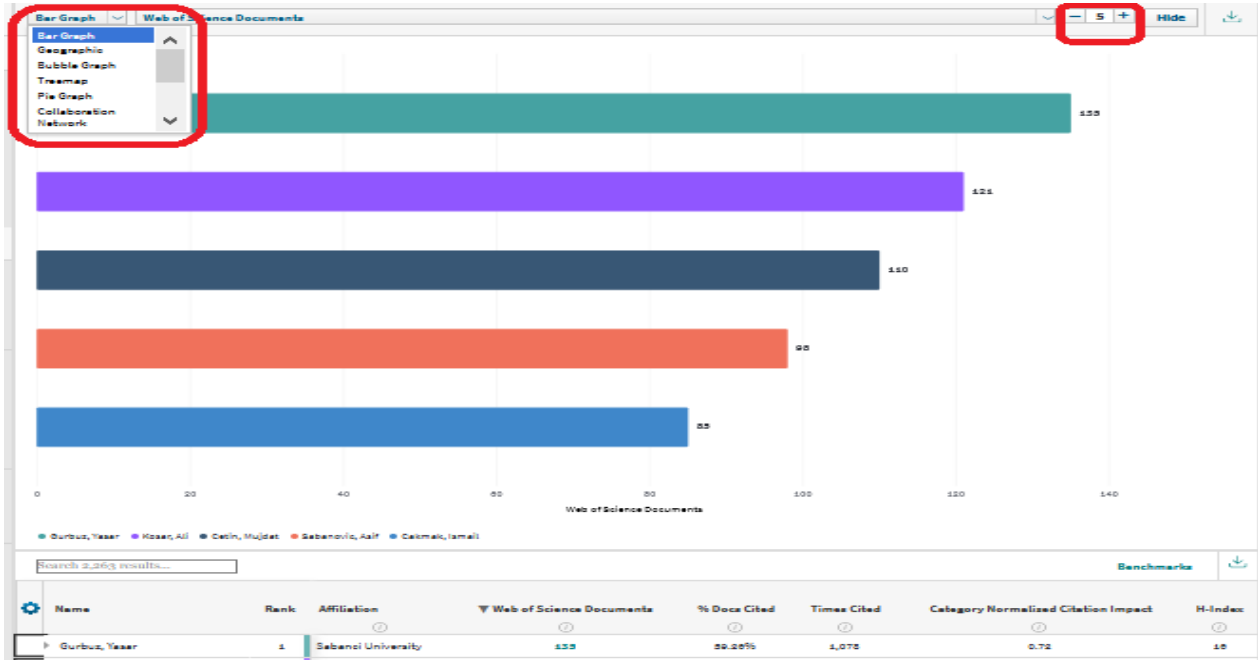
The screenshot shows the 'Researchers' section of the InCites interface. It includes a 'Time Period' filter with 'Min: 1980' and 'Max: 2020'. There are 'Filters' and 'Clear Filters' buttons. Below this, there are 'Filters' and 'Thresholds' buttons, and a 'Hide unapplied' checkbox. The main area is divided into two sections: 'By Research Network' and 'By Research Output'. 'By Research Network' includes 'Collaborations with People', 'Collaborations with Organizations', and 'Collaborations with Locations'. 'By Research Output' includes 'Document Type', 'Research Area', 'Journal', 'Open Access', 'Publisher', and 'Funding Agency'.

Şekil 3. InCites’teki tarama sınırlaması

Bu durumu sınırlandırmak, sorgu sonucuna ulaşmak için programın sağladığı ve Şekil 3'te de görüleceği üzere "tarama sınırlaması" özellikleri kullanılarak istenilen bilgilere ulaşılabilir.

Bu bilgilere 1980'den günümüze kadar ulaşılabilir. Örneğin, araştırmacıları tek tek tarayıp bulabilme, bir ülkeyi seçip o ülke araştırmacılarını bulabilme veya bir kurum seçip o kurumda çalışan ve yayın üreten araştırmacıların yayın sayılarının listesini görebilme olanağı bulunmaktadır. Her bir kullanıcının karşısında kaç yayın yaptığı, kaç atıf aldığı vb. bilgilere ulaşmak mümkündür. Herhangi bir araştırma alanı seçildiğinde ise istenilen kurumda, kimlerin o konu ile ilgili yayın ürettiği bilgisine ulaşmak mümkündür. Bu ürün WoS'la eş güdümlü çalıştığı için her bir yazarın sahip olduğu yayın sayısı bilgisine tıklandığında, ilgili kişinin doğrudan WoS'taki yayınlarına ulaşılabilir. Bu alanda, kişilerin açık erişimli kaynaklarda yayın yapıp yapmadıkları da görülebilmektedir. Burada karşımıza çıkacak listedeki kişilerin verilerini, "ürettiği yayın sayısı"na, "almış olduğu atıf sayısı"na, "yayınlarının yüzde kaçına atıf yapıldığı"na, "hangi kalitedeki dergilerde (Q1, Q2, Q3, Q4) yayın yapıldığı"na ve "H indeksi"ne ve daha pek çok alana göre sıralayabilmek mümkündür. Bu sıralamalar, genelde diğer 5 alan için de geçerlidir.

Liste üzerinden erişilen verileri çeşitli grafikler üzerinde de incelemek mümkündür. Şekil 4'te, kırmızı olarak belirtildiği üzere istenilen grafik modeline göre, 25'e kadar artırılacak şekilde verileri görebilmek mümkündür.

Şekil 4. Verilerin çeşitli tablolarla gösterilmesi

Kurumlar

Bu alana girildiğinde de henüz herhangi bir araştırma yapmadan dünyadaki en üretken üniversiteler ile ilgili sayfa çıkmaktadır. Bu alanda da yine gerekli sınırlamalar yapılarak seçilen ülkenin üniversiteleri toplu olarak görülebilmekte, kendinize denk olan üniversitelerle karşılaştırma

çalışması yapılabilmekte, araştırma alanları seçilerek de o konuyla ilgili hangi üniversitelerin daha çok yayın ürettiği bilgisine ulaşılabilmektedir.

Bölgeler

“Bölgeler” bölümü, ilk iki başlığa nazaran daha genel bilgiler içermektedir. Bu sayfada tek tek kişiler ya da kurumlar değil de, doğrudan bölgelerin ya da ülkelerin yayın performansı görülmektedir. Burada da herhangi bir tarama yapmadan, yayın performansı en yüksek olanlar listenin başında görülmektedir. Buradaki sınırlama kriterlerine bakıldığında, örneğin seçili olan konu başlığına göre hangi ülke daha çok yayın yapmıştır, hangi ülkeler açık erişimli dergilerde daha çok yayın yapmıştır, dünyanın en önemli dergilerinde en çok hangi ülkeler yayın üretmiştir vb. pek çok bilgiye ulaşmak mümkündür.

Araştırma Alanları

“Araştırma Alanları” bölümü, dünyada en çok hangi konularda yayın yapıldığı bilgisini paylaşır. Buradan hareketle ülkelerin, kendilerinin ya da kurumlarının, bu paralellikte çalışıp çalışmadığına bakılabilir, gerekirse yatırım yapacakları alanları yeniden gözden geçirebilirler.

Dergiler, Kitaplar, Konferans Bildirileri

Bu alanda da yukarıdaki başlıklarda olduğu gibi herhangi bir tarama yapmadan dünyada en çok yayın yapılan, en çok atıf alan yayınlar görülebilmektedir. Burada da yine kişi, kurum ya da ülke olarak hangi kaynaklarda yayın yapıldığını ya da araştırma alanlarına göre en başarılı olan kaynakları görmek ve takip etmek olasıdır.

Fon Sağlayıcılar

Altıncı bölümde yer alan “fon sağlayıcılar” alanında, dünyadaki bilimsel üretimin hangi fonların desteğiyle yapıldığı bilgisine ulaşılabilmektedir. Kişi, kurum ya da ülke olarak en çok hangi kurumdan destek alındığı ve ilgilenilen araştırma alanlarına göre en çok hangi kurumun fon sağladığı bilgisine ulaşmak mümkündür. Bu bilgilere de yine WoS'ta indekslenen her bir yayının içeriğindeki fon sağlayıcılar bilgisinden ulaşılmaktadır.

Analiz başlığı altında geçen bu 6 alanın yanı sıra bir de “Raporlar” başlığı altındaki sekmeleri görmek mümkündür. Şekil 5'te de görüleceği üzere kişiler, kurumlar, iş birlikleri, kurum profilleri vb. konularda çeşitli raporlar alınabilmektedir. Yine bunun dışında, InCites platformu altında anlattıklarımızın yanı sıra, WoS'ta indekslenen dergilerin performansını gösteren Journal Citation Reports ve elde edilen verilerden bilim performansı, istatistikleri ve bilim trendlerinin derlenmesine ilişkin bilgiler içeren Essential Science Indicators başlığı da yer almaktadır.

InCites System Reports

Learn about research performance, collaboration and most cited documents.

 <p>Researcher Report</p> <p>Run</p>	 <p>Local Journal Utilization Report</p> <p>Run</p>	 <p>Research Performance</p> <p>Run</p>	 <p>Collaborations</p> <p>Run</p>	 <p>Institution Profile</p> <p>Run</p>
 <p>Organization Report (New Experience)</p> <p>Run</p>	 <p>Researcher Report (New Experience)</p> <p>Run</p>	 <p>Department Report (New Experience)</p> <p>Only available for My Organization subscribers</p> <p>Learn more</p>		

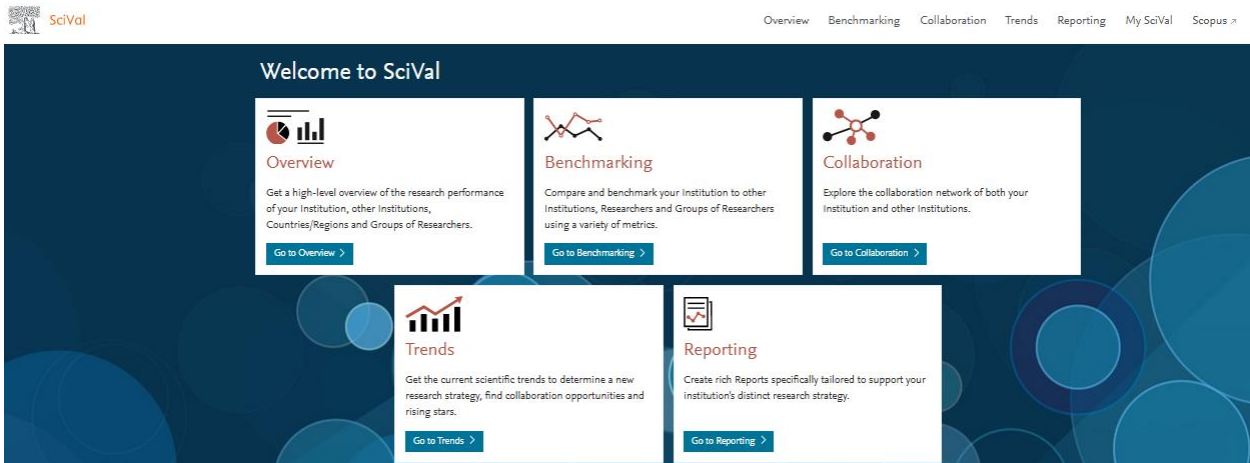
[Learn what changed](#) [Share feedback](#)

Şekil 5. InCites'in raporlama alanı görünümü

SciVal'in Özellikleri

Bir diğer akademik değerlendirme ürünü olan SciVal ise Scopus'ta indekslenen yayınlar üzerinden veri sağlamaktadır. Verisel anlamda Scopus'un ve WoS'un içeriği farklılık göstereceğinden iki üründe de farklı sonuçlar çıkacaktır.

SciVal'da 4 temel alan bulunmaktadır.

SciVal

Overview Benchmarking Collaboration Trends Reporting My SciVal Scopus >

Welcome to SciVal

Overview

Get a high-level overview of the research performance of your Institution, other Institutions, Countries/Regions and Groups of Researchers.

[Go to Overview >](#)

Benchmarking

Compare and benchmark your Institution to other Institutions, Researchers and Groups of Researchers using a variety of metrics.

[Go to Benchmarking >](#)

Collaboration

Explore the collaboration network of both your Institution and other Institutions.

[Go to Collaboration >](#)

Trends

Get the current scientific trends to determine a new research strategy, find collaboration opportunities and rising stars.

[Go to Trends >](#)

Reporting

Create rich Reports specifically tailored to support your institution's distinct research strategy.

[Go to Reporting >](#)

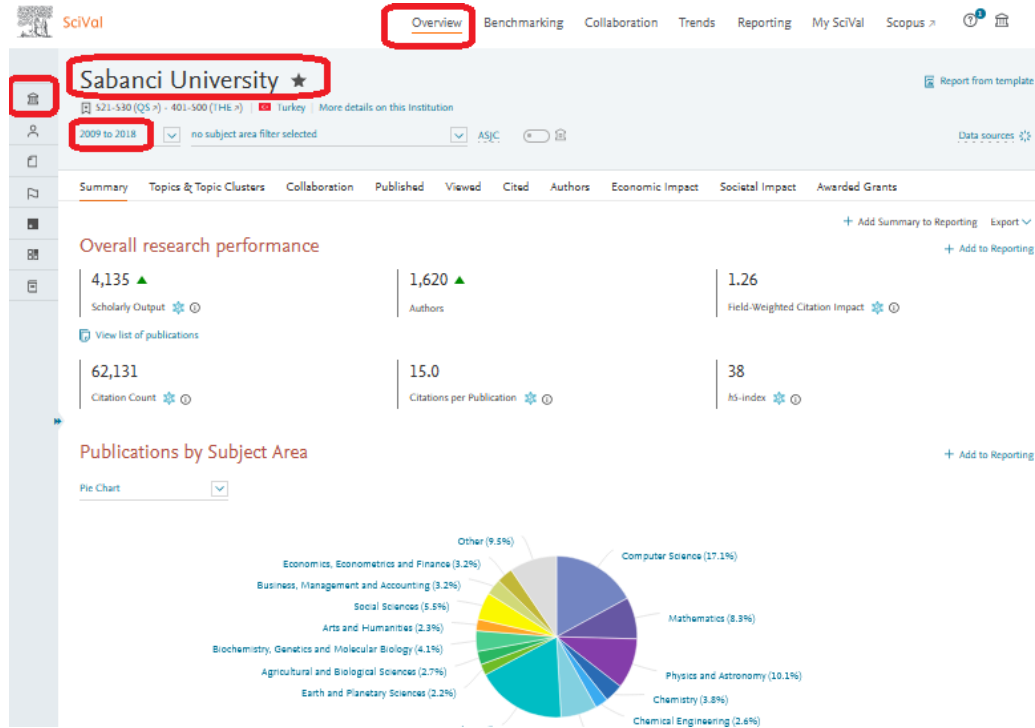
Şekil 6. SciVal'in ana sayfasının görünümü

Genel Bakış (Overview)

Bu alanda araştırmacıların, kurumların, ülkelerin, araştırma alanlarının ya da dergilerin performansına bakılabilmektedir. Genel Bakış (Overview) alanında belirlenen yıllar, çeşitli aralıklarla gösterilmiştir. Örneğin 2016-2018, 2014-2019, 2008-2018 gibi yıl aralıklarına göre sonuçlar elde edilmektedir.

Bu bilgiler ışığında belirli bir yıl aralığı seçilerek o yıllara ait kişinin, kurumun, ülkenin, araştırma alanının ya da derginin performansına bakılabilir. Kurum özelinde bakılacak olunursa, o kuruma ait kaç yayın yapıldığı bilgisi, kaç atıf aldığı, her bir yayınına ortalama kaç atıf düştüğü, alan ağırlıklı puanı, hangi araştırma alanlarında ne kadar yayın ürettiği, %10'luk dergilerde ürettiği yüzdelik oran, uluslararası yapılan iş birliği gibi verilere ulaşmak mümkündür.

Kurum özelinde bakıldığında, şekil 7'de de görüleceği üzere, yine belirlenen yıllar itibariyle o kuruma ait kaç yayın yapıldığı, kaç atıf aldığı, hangi alanlarda ne kadar yayın yapıldığı vb. bilgilere ulaşmak mümkündür.

Şekil 7. SciVal'ın "Genel Bakış (Overview)" sayfasının görünümü

Karşılaştırma (Benchmarking)

Araştırmacılar, kurumlar, ülkeler ya da dergiler kendi aralarında ya da birbirleriyle iç içe olacak şekilde karşılaştırılabilir. Örneğin, bir araştırmacıyı, bir kurumu ve bir ülkeyi tek bir tabloda karşılaştırmak mümkündür. Nitelikli verilere ulaşmak için kişileri kişilerle, kurumları kurumlarla, ülkeleri ülkelerle, dergileri de diğer dergilerle karşılaştırmak daha uygun olacaktır. Örneğin konu olarak birbirine yakın olan iki dergiyi karşılaştırıp performanslarına bakarak hangisinde yayın yapılacağına karar verilebilmekte ya da bir fakülte'deki bir bölüme transfer edilmesi istenen iki

araştırmacının bilimsel performansı karşılaştırılıp bir sonuca varılabilmektedir. Bu alanda çeşitli yıl aralıklarıyla sınırlı kalınmamıştır. Doğrudan 1996'dan günümüze kadar veriler verilmiştir. Şekil 8'de çok basit bir karşılaştırma yapılarak 1996'dan günümüze Türkiye ve bazı ülkelerin üretmiş olduğu yayınlar verilmiştir. Burada farklı kriterlere göre ya da araştırma alanlarına göre karşılaştırma kısmını özelleştirmek mümkündür.

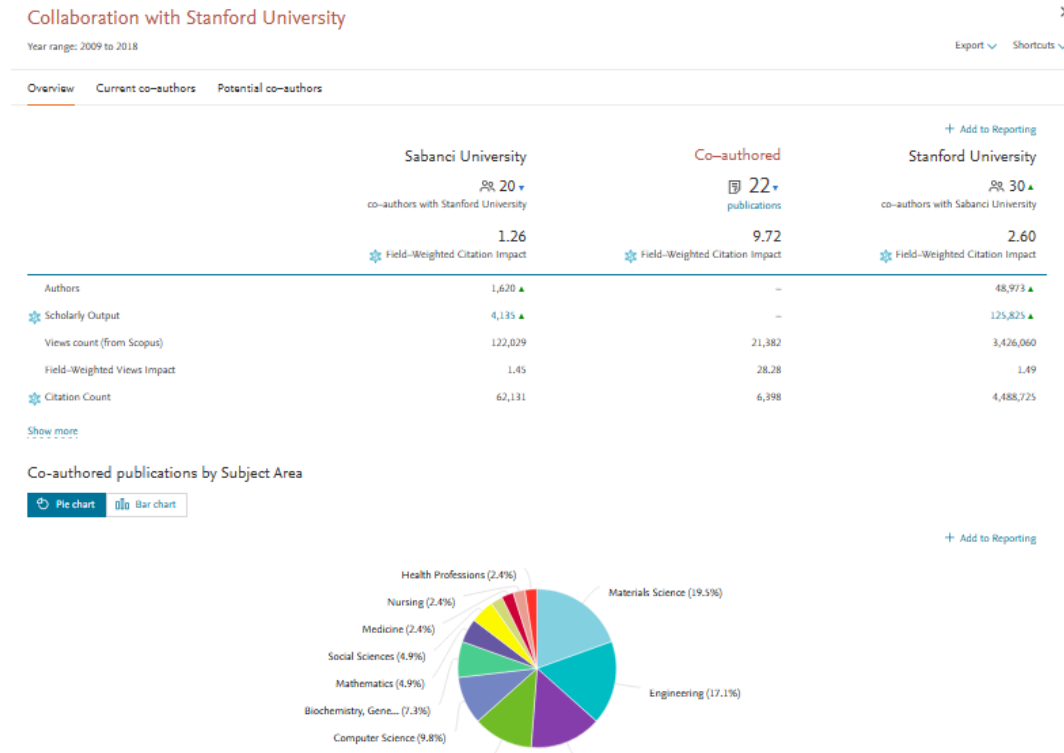

Şekil 8. SciVal'ın "Karşılaştırma (Benchmarking)" sayfasının görünümü

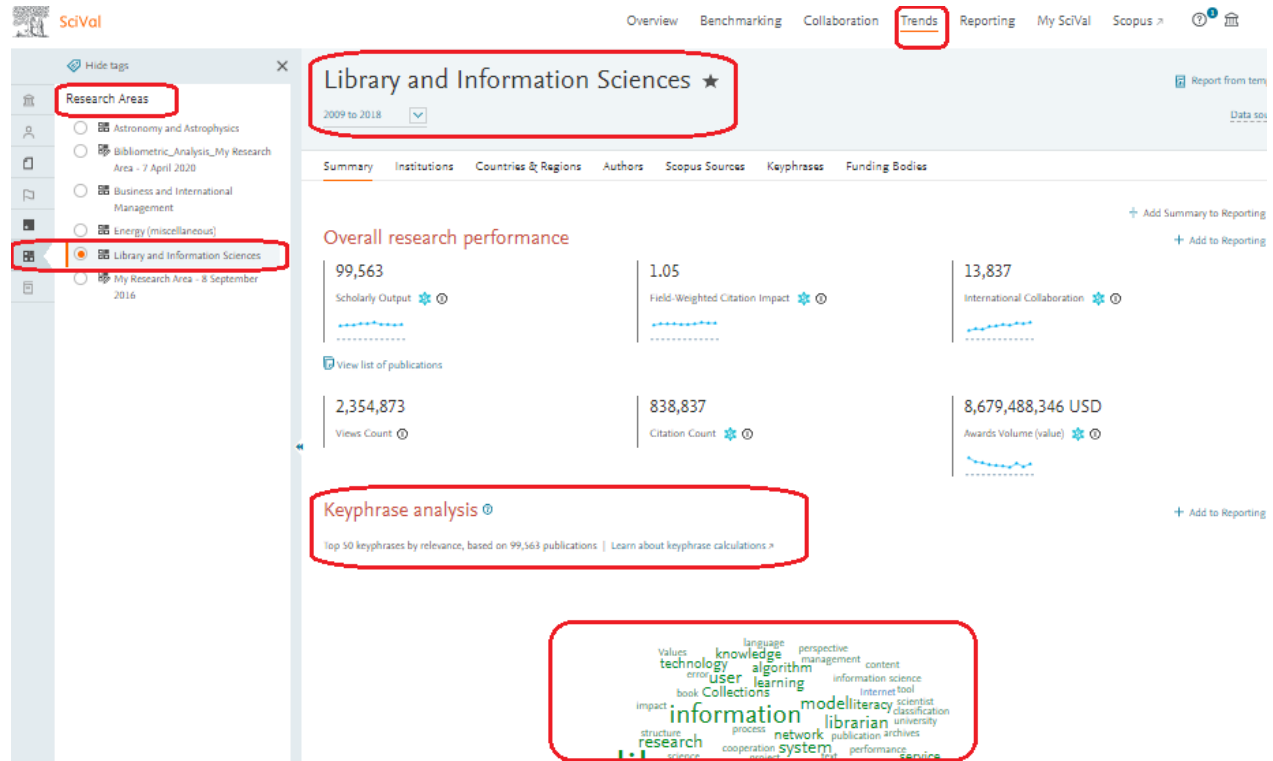
İş Birliği (Collaboration)

Bu alanda sadece kişi, kurum ya da ülke verilerine bakarak kimlerle ya da hangi kurumlarla iş birliği yapılmış, bu iş birliklerinin kişiye, kuruma ya da o ülkeye katkıları var mı, eğer yok ise daha fazla bu ortaklarla iş birliği yapmanın gerekli olup olmadığı üzerinde düşünülebilmektedir. Bir diğer parçası da henüz iş birliği yapılmamış potansiyel kişi, kurum ya da ülkelerdir. İş birliği sekmesini kullanan araştırmacı, kendi alanındaki diğer araştırmacıları bulup o kişiye ait yayın performansına bakarak, ortak yayın yapıp yapmama konusunda bir fikir sahibi olabilir. Şekil 9'da da Sabancı Üniversitesi ile Stanford Üniversitesinin iş birliği görülmektedir. Mayıs 2020 tarihindeki 2009-2018 yılları arasındaki verilere bakıldığında toplamda 22 yayın yapılmış olup, bu yayınların üretilmesinde Sabancı Üniversitesinden 20, Stanford Üniversitesinden de 30 araştırmacı katkıda bulunmuştur. Dünya ortalamasına bakıldığında alan ağırlıklı puanın 1 ve üstü olması kabul edilmektedir. Burada da görüleceği üzere, Sabancı Üniversitesinin alan ağırlıklı puanı 1.26 iken, Stanford Üniversitesi'nin 2.60'tır. Bu iki kurumun iş birliğindeki alan ağırlıklı puanı 9.72 olmuştur. Dünya ortalamasının oldukça üzerinde olan bu puan, tek bir çıkarımda bulunmaya yeterdir: Sabancı Üniversitesi olarak Stanford Üniversitesi ile yayın yapmaya devam etmek çok yerinde bir karar olacaktır. Bu çıkarım Stanford Üniversitesi için de geçerlidir. Buradaki başarı, iyi kurumların sizinle yayın yapmaya devam etme kararı almalarıyla örtüşmektedir. Bazı durumlarda da iş birliği

kurulan kurumlarla olan ortak alan ağırlıklı puan, kurumun kendi alan ağırlıklı puanından düşük çıkarsa, artık o kurumla iş birliğine gidilmesinin yarar getirmeyeceği ifade edilebilmektedir.

Şekil 9. SciVal'ın "İş Birliği (Collaboration)" sayfasının görünümü

Şekil 10. SciVal'ın "Eğilimler (Trends)" sayfasının görünümü

Eğilimler (Trends)

Eğilimler kısmında aktif olan modüller, araştırma alanları ve konulardır. Seçmiş olduğunuz araştırma alanında yine belirli yıllar aralığındaki yayınların verilerini görebilme özelliği sunmaktadır. Yukarıda yer alan Şekil 10'da da görüldüğü üzere, araştırma alanı olarak "Kütüphanecilik" seçilmiştir. 2009-2018 arasında bu araştırma alanında çıkan yayınların durumunu çok net bir şekilde görebilmek mümkündür. Önce genel bir bakış verilip, sonrasında hangi kişi, kurum ya da ülkelerce üretildiği, hangi dergilerde yayınlandığı gibi verilere ulaşmak mümkündür. Yine sayfanın altında ise en çok kullanılan 50 kelimeyi bir bulut şeklinde görebilir, herhangi bir kelimenin üzerine tıkladığımızda ise o kelimenin performansını görüntüleyebilirsiniz.

SciVal'da da -InCites'ta olduğu gibi- kişiler, kurumlar, bölgeler vb. pek çok konuda raporlama seçenekleri mevcuttur.

Sonuç

Dünyadaki iki önemli akademik değerlendirme ürünü olan InCites ve SciVal'ın özellikleri incelenerek; ileriye yönelik öngörüler elde edilmesi, üniversitelerin ilgili fakültelerine alınacak yeni araştırmacıların karşılaştırılması, kurum olarak hangi araştırmacılara daha çok yatırım yapılması, ülke performanslarının ne yönde gitmesi gerektiği, kimlerle ortak yayım yapılıp yapılmayacağı gibi konularda ciddi kararlar alınabilmektedir. Hangi kaynakta yayın yapılırsa daha çok görünür hale gelmesi konusunda da fikir verebilmektedir. Bu ürünleri daha çok öğretim üyelerine ve üniversite üst yönetimlerine, mümkünse bire birde anlatmanın çok faydalı olacağı düşünülmektedir. Farkındalık yaratması açısından ve eldeki kaynakların daha bilinçli kullanılması bakımından son derece yararlı olabileceği gözlenmiştir. Mesleğimizin uzun soluklu dergisi Türk Kütüphaneciliği'nde henüz bu konunun işlenmemesi, bizi bu tür bir çalışma yapmaya ve meslektaşlarla paylaşmaya yöneltmiştir. Umulmaktadır ki bu iki ürün hakkında meslektaşlarımız ön bir bilgi sahibi olsunlar. Takdir edilmelidir ki bu konular, birden fazla bilgiyi içermektedir. Basılı bir ansiklopedi karıştırmaya benzer. Bir maddeden başlanır, onlarca maddeye varılır. Bu kaynaklar da, aynen bu şekilde, araştırıldıkça, kullanıldıkça ve fonksiyonları keşfedildiği sürece derinliği artmaktadır. Herkesin ulaşmak istediği derinlik, kendisine ya da kurumuna göre değişiklik arz edebilmektedir. Yer alan kullanım özelliklerinden yararlanıldıkça ve bilgilere erişildikçe bağımlılık yaratmakta, saatlerce yeni ve değişik verilerin peşine düşülmesine neden olmaktadır. Yine deyim yerindeyse söz konusu derinlik öncesi, yani bu konuyla ilgili araştırma yapılır mı yapılmaz mı, diye bir ön bilgi verilmesi açısından, çalışmamızın yararlı olacağını ummaktayız.

Kaynakça

Clarivate Analytics. (2020). InCites. Erişim adresi: <https://incites.clarivate.com>

Elsevier. (2020). SciVal. Erişim adresi: <https://www.scival.com/home>